

Улинець Аліса

спеціаліст вищої категорії, викладач-методист

Маргітич Зореслава

спеціаліст вищої категорії, викладач-методист

ВП НУБіП України «Мукачівський аграрний коледж»

м. Мукачево

ВИКОРИСТАННЯ ТЕХНОЛОГІЇ MINDMAPPING В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ ЯК ЗАСІБ ВІЗУАЛІЗАЦІЇ ТА СТРУКТУРИЗАЦІЇ ІНФОРМАЦІЇ

Теоретичною основою розроблення індивідуальної траєкторії формування професійної компетентності викладача є системний підхід до всіх видів педагогічної діяльності за допомогою інноваційних технологій. Кожен викладач щоденно постає перед необхідністю застосування у своїй діяльності методів, які допоможуть виділити основне, систематизувати та узагальнити отримані знання, виробити необхідні компетенції.

Новою, але надзвичайно ефективною формою роботи над цією проблемою є технологія Mindmapping. Майндмеппінг (mindmapping) – це зручна техніка, що дозволяє ефективно відновлювати інформацію (минуле), генерувати і фіксувати нові ідеї (майбутнє), робити висновки та встановлювати зв'язки між ними. Основою майндмеппінгу є інтелектуальні карти (mind maps). Ідея Mind Maps полягає в наступному: перевести інформацію з будь якого вигляду (думки у вашій голові, чи інший носій інформації) в зручну для роботи форму. Ця ідея широко описана Т. Бьюзенем, відомим письменником, лектором і консультантом з питань інтелекту, психології навчання і проблем мислення.

Інтелект-карти, ментальні карти або карти мислення (в оригіналі mind maps) – це метод подання будь-якої інформації у комплексній, систематизованій, візуальній (графічній) формі. Вона відображає зв'язки (смилові, асоціативні, причинно-наслідкові) між поняттями, частинами, складовими предметної сфери, яку ми розглядаємо. Це відображення на папері ефективного способу думати, запам'ятовувати, згадувати, вирішувати творчі завдання, а також можливість уявити та наочно висловити свої внутрішні процеси обробки інформації, вносити до них зміни, удосконалювати.

Інтелект-карти являють собою тривимірну реальність у просторі, часі й кольорі. Ментальна карта завжди базується навколо центрального об'єкта, кожне наступне слово і зображення за визначенням стають центрами чергової асоціації.

Головна перевага ментальних карт - можливість охопити картину в цілому і впорядковано відобразити свої думки. Побудова ментальної карти допомагає розкласти матеріал і запам'ятати його.

Переваги застосування інтелект-карт в освітньому процесі:

1. Карта знань допомагає реалізувати один із найважливіших принципів

педагогіки – принцип наочності. Карта знань дає змогу охопити все одним поглядом, оскільки блок-схема показує все найвагомніше в асоціативних порівняннях та зв'язках.

2. Принцип побудови інтелект-карт корисно використовувати на заняттях узагальнення та систематизації знань. Узагальнені дані з теми відображаються на одному зображенні, вся інформація з навчальної теми трансформується в асоціативні зв'язки між навчальними поняттями.

3. Карту знань можна будувати під час конспектування великих за обсягом навчального матеріалу лекцій – замість довгих конспектів та витрат часу для запису матеріалів студент формує лише одну блок-схему.

4. Метод майндмепінгу дозволяє розвинути творче мислення.

5. Метод інтелект-карт розвиває логіку та вміння згортати весь навчальний матеріал до найважливішого, підвищує якість та інтенсивність навчання, тренує пам'ять.

6. Використання карт допомагає студентам підвищити концентрацію уваги.

7. За допомогою карт та їх графічної привабливості процес генерації ідей стає швидшим та ефективнішим.

Ментальні карти можна малювати вручну, але в даний час існує більше 200 онлайн-сервісів для їх створення та спеціалізованих програмних додатків під різні платформи. Всі вони володіють індивідуальними специфічними можливостями і дозволяють автоматизувати операції створення ментальних карт та представлення їх в електронному вигляді.

Розглянемо деякі програми, що зручно використовувати для створення інтелектуальних (ментальних) карт:

1. Coogle - www.coggle.it є безкоштовним онлайн додатком, що підтримує спільну роботу над проектами.

2. Xmind – www.xmind.net – популярна кроссплатформова програма для складання ментальних карт, працює на платформах Windows/Mac/Linux.

3. Freemind – відкритий безкоштовний додаток, що працює на будь-якій платформі, яка підтримує Java.

4. MindNode – www.mindnode.com – платний додаток для створення інтелект-карт.

5. BubblUs – www.bubbl.us – безкоштовний веб-додаток для складання інтелект-карт в режимі онлайн.

6. MindMeister – www.mindmeister.com – платний онлайн-додаток для складання інтелект карт.

7. Mapul – www.mapul.com – платний онлайн-додаток для створення інтелект-карт, що працює на основі щомісячної підписки.

Застосування ментальних карт у хмарних сервісах дозволяє здійснювати взаємну доповнювальну діяльність педагога і студентів, результатом чого стає найбільш повне усвідомлення конкретної теми суб'єктами навчальної діяльності.

Ефективність використання технології Mindmapping пов'язана з будовою людського мозку, що відповідає за обробку інформації. Ліва півкуля відповідає за логіку, аналіз, впорядкованість думок. Права півкуля – за ритм, сприйняття кольорів, уяву, представлення образів, розміри, просторові співвідношення. Інтелект-карти залучають обидві півкулі, формують навчально-пізнавальні компетенції студентів, розвивають їх розумові і творчі здібності. Тому вони є найважливішим інструментом сприйняття, обробки і запам'ятовування інформації, розвитку пам'яті, мислення, мови.

Список використаних джерел

1. Оксентюк Н. В., Можливості застосування ментальних карт у навчальному процесі. *Технології навчання*. Випуск 15, 2015. С.194-208.
2. Бьюзен Т., Бьюзен Б., Супермышление. Москва : Изд. «Попурри», 2008. С. 208.
3. Литвиненко О. В., Особливості використання ментальних карт в навчальному процесі. *Обласна науково-практична інтернет-конференція «XII Хмурівські читання»*, URL: <http://timso.koippo.kr.ua/hmura12/2016/10/16/lytvynenko-olha-valentynivna-osoblyvostivukorystannya-mentalnyh-kart-v-navchalnomu-protsesi>.
4. Шахіна І. Ю., Медведєв Р. П. Використання ментальних карт у навчальному процесі. *Наукові записки. Серія: Проблеми методики фізико-математичної і технологічної освіти*. 2015. Випуск 8. Частина 3. С. 73-78.

Усенко Світлана

к.б.н., старший науковий співробітник, професор кафедри

Шостя Анатолій

д.с.-г.н., старший науковий співробітник, професор кафедри

Усенко Олег

аспірант

Полтавська державна аграрна академія

м. Полтава

НАУКОВО-ДОСЛІДНА РОБОТА ЯК СКЛАДОВА ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Науково-дослідна робота здобувачів вищої освіти є складовою професійної підготовки, що передбачає навчання методології і методики дослідження, полягає в пошуковій діяльності і розвитку вміння творчого підходу до дослідження певних наукових проблем [1, 2, 3].

Наукове дослідження – це результат самостійного розроблення певної